

Seat No. : _____

TE-118

May-2013

M.A. (Sem.-II)

411 Sociology (Political Sociology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. રાજકીય સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો, એનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. ૧૪
અથવા
રાજકીય સમાજશાસ્ત્રનો વ્યાપ જણાવો, એના અભ્યાસની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો.
૨. વર્તનવાદી અભિગમની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
રાજકીય સમાજશાસ્ત્રમાં પદ્ધતિ(પ્રથા) વિશ્લેષણના અભિગમની ટૂંકમાં ચર્ચા કરી એની ઉપયોગિતા લખો.
૩. રાજકીય સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા આપી રાજકીય સંસ્કૃતિના ઘટકોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
રાજકીય સમાજશાસ્ત્રની ચર્ચા કરો.
૪. ભારતીય રાજકારણમાં જ્ઞાતિની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
ભારતના રાજકારણમાં રાજકીય પક્ષોના ગુણોની ચર્ચા કરો.
૫. (અ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૮
(૧) સંગઠનાત્મક અભિગમ કોણે આપ્યો ?
(૨) રાજકીય સંસ્કૃતિના મુખ્ય આધાર દર્શાવો.
(૩) જ્ઞાતિવાદ એટલે શું ?
(૪) પ્રથા વિશ્લેષણના સંદર્ભમાં નિક્ષેપ અને અંતઃનિક્ષેપ જેવા શબ્દ પ્રયોગો ક્યારે કરાય છે ?

- (૫) રાજકીય સમાજકરણના મુખ્ય કયા પ્રકાર છે ?
- (૬) ભારતના કયા સમાજશાસ્ત્રીઓના લખાણમાં વર્તનવાદી અભિગમ જોવા મળે છે ?
- (૭) પ્રદેશવાદ એટલે શું ?
- (૮) દબાણ જૂથની મુખ્ય ભૂમિકા કઈ છે ?

(બ) નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો :

૬

- (૧) ‘પોલીટીકલ પાર્ટીઝ’ પુસ્તકના લેખક _____ છે.
- (૨) રાજકારણ જેવું છે તેવું છે કારણ કે સમાજ જેવો છે તેવો છે. આ વિધાન _____ એ આપ્યું.
- (૩) “સોશયલ સ્ટ્રક્ચર એન્ડ ધ રુલીંગ” ક્લાસ લેખના લેખક _____ છે.
- (૪) ભારતીય ગ્રામીણ સમાજમાં ઊભી થયેલી વસવાટની પ્રથાએ _____ ને જન્મ આપ્યો.
- (૫) પ્રથા _____ વિજ્ઞાનમાંથી લેવાયેલો ખ્યાલ છે.
- (૬) રોબર્ટ માઈકલ્સે લખેલા પુસ્તકનું નામ _____ છે.

Seat No. : _____

TE-118

May-2013

M.A. (Sem.-II)

411 Sociology (Political Sociology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt all questions.

1. Give the definition of political sociology. State subject matter of political sociology. **14**

OR

State the scope of political sociology and discuss its importance.

2. Discuss in brief about behavioural approach. **14**

OR

Discuss in brief about system analysis approach and write its importance.

3. Give the definition of political culture. Discuss the components of political culture. **14**

OR

Discuss political socialization.

4. Discuss the role of caste in Indian politics. **14**

OR

Discuss the qualities of political parties in Indian politics.

5. (a) Answer in **one** or **two** sentences : **8**

- (1) Who has given Organizational Approach ?
(2) Show main bases of political culture.
(3) What is Casteism ?

- (4) When do we use words 'output' and 'Input' with reference to system analysis ?
- (5) How many types of political socialization ?
- (6) In which sociologists writings behavioural approaches is seen ?
- (7) What is regionalism ?
- (8) What is the main role of pressure group ?

(b) Fill in the blanks :

6

- (1) The author of the book 'Political Parties' is _____.
 - (2) _____ made this statement, 'Politics is what it is because society is what it is'.
 - (3) _____ is the author of the article 'social structure' and the ruling class.
 - (4) _____ is the outcome of system of separate settlement in Indian rural society.
 - (5) The concept 'System' was taken from _____ science.
 - (6) _____ is the title of the book written by Robert Michaels.
-